

ABD'DE KARAR TASARILARI MEVSİMİ BAŞLADI

Ömer Engin LÜTEM

Amerikan Kongresine genellikle bahar aylarında Türkiye hakkında karar tasarıları sunulduğu görülmektedir. Bunun başlıca nedeni Ermeni soykırımının başladığı tarih olarak kabul edilen 24 Nisan tarihinde veya daha önce Kongrede Türkiye aleyhine bir veya daha fazla karar tasarısı bulunmasını sağlamak ve böylelikle Ermeni seçmenleri memnun etmektir. Bu yıl da bu yazılı olmayan bu kurala uyulmuş ve Senatoya biri Türkiyedeki Hıristiyan Mirasın korunması ve el konmuş kilise mallarının verilmesi hakkında S.Res.392 numaralı, diğeri Ermeni soykırım iddialarının tanınması hakkında S.Res.399 sayılı iki tasarı verilmiştir. Geçen yıl da tasarılar Mevsimi Mart ayında başlamış ve Temmuz ayına kadar Kongreye Türkiye hakkında dört tasarı verilmişti. Bunlardan H.Res. 304 sayısını taşıyan tasarı yukarıda Senatoya yeni verildiğini belirttiğimiz S.Res.399un aynısıdır ve Ermeni soykırım iddialarının tanınmasını amaçlamaktadır. Söz konusu tasarı 2000 yılından bu yana yaklaşık her iki yılda bir Kongreye sunulmuş, çok kez kabul edilme olasılığı belirmiş, ancak Türkiyenin girişimleri üzerine Amerikan Hükümetleri bu tasarıların oylanmasını, bazen zorlukla olsa da, engellemişlerdir. Bu tasarı üzerinde bu derece ısrarla durulmasının başlıca nedeni ABD Ermeni soykırım iddialarını kabul ettiği takdirde birçok ülkenin de aynı şeyi yapacağı, Türkiyenin bu durumun etkisi altında soykırım iddialarını kabul edeceği bunun da tazminat ödenmesine ve eğer konjonktür uygunsa Ermenistana bir miktar toprak verilmesine neden olabileceği gibi bazı gerçekçi olmayan tasavvurlardır. Geçen yıl H.Res.306 sayısı ile Temsilciler Meclisine verilen ve Türkiyedeki Hıristiyan Mirasın korunması ve el konmuş kilise mallarının verilmesine ilişkin olan tasarı, soykırım iddialarına dair bazı ifadelerin ayıklanmasından sonra 13 Aralık 2011 tarihinde kabul edilmişti. Ancak oylama sırasında 435 üyesi bulunan Temsilciler Meclisinde sadece üç temsilcinin bulunması ve bunlardan ikisinin oyu ile tasarının kabul edilmesi hayli gülünç bir durum yaratmıştı. Anlaşılan bu kez Senatoya S.Res.392 sayılı ile sunulan aynı tasarıdan daha iyi bir sonuç alınabileceği ümit edilmektedir. Geçen yıl Amerikan Temsilciler Meclisine İstanbuldaki Rum Patrikhanesi hakkında iki karar tasarısı sunulmuştu. Bunlardan H.Res.180 sayısını taşıyan birincisi Ekümenik Patrikliğin hakları ve dini özgürlüğünün korunmasına ilişkindir. Senatoya verilmiş olan ve S.Res.196 sayısını taşıyan ikincisi ise, Heybeli Adadaki Rum Ruhban Okulunun gecikmeksizin açılmasına dairdir. Her iki tasarı da geçen yıldan beri bir işlem görmemiştir. Patrikhane ile Hükümet ilişkilerinin hayli düzenlendiği günümüzde bu tasarıların kabul edilme şansı azdır. Sonuç olarak halen ABD Kongresinde Türkiye hakkında (aleyhinde) beş tasarı bulunmaktadır. Bunlardan ikisi Ermeni soykırım iddialarına ilişkin olup biri Temsilciler Meclisinde diğeri Senatodadır. Ayrıca Türkiyedeki Hıristiyan mirası hakkında Senatoda bir tasarı bulunmaktadır. Diğer

yandan Temsilciler Meclisinde Rum Patrikhanesi hakkında iki tasarı beklemektedir. Bu yıl ABDde Başkanlık seçimlerin yanında Temsilciler Meclisi seçiminin de yapılacak olması söz konusu tasarılar daha fazla önem verilmesini sağlayacak olmakla beraber, ABD Hükümetinin Orta Doğu politikasını yürütmek üzere Türkiyeye çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde bunların kabulüne rıza göstermesi güçtür. Aynı şekilde gerek Senatoda gerek Temsilciler Meclisinde bu tasarılar için bir çoğunluk oluşması da kolay görülmemektedir. Bunun tek istisnası Hıristiyan mirası hakkındaki Senatodaki tasarı olabilir. Aynı metin geçen Aralık ayında Temsilciler Meclisinden geçtiği için bu kez Senato tarafından da kabul edilebilir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "ABD'DE KARAR TASARILARI MEVSİMİ BAŞLADI ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 12. Mart 22. Erişim Nisan 03, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/tr/Yorum/ABD-DE-KARAR-TASARILARI-MEVSIMI-BASLADI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır